

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře, příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah podle § 54 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, (dále jen zákon o dráhách) rozhodl podle § 34e odst. 1 a 3 zákona o dráhách, v řízení o návrhu společnosti **METRANS Rail s.r.o.**, IČO 26361485, se sídlem Podleská 926, 104 00 Praha 10, na posouzení souladu

- a) Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních, platného pro přípravu jízdního řádu 2022 a pro jízdní řád 2022 účinného od 11. 12. 2020 ve znění změny č. 6 účinné od 6. 5. 2022, č. j. 80929/2020-SŽ-GŘ-O5,
- b) Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních, platného pro přípravu jízdního řádu 2023 a pro jízdní řád 2023 účinného od 11. 12. 2021 ve znění změny č. 1 účinné od 6. 5. 2022, č. j. 163021/2021-SŽ-GŘ-O5,

vydaných účastnicí řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, **státní organizací Správa železnic**, IČO: 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, **se zákonem o dráhách, v rozsahu článku 6.2 Pravidla provozu**

takto:

I.

Druhý odstavce článku 6.2. Pravidla provozu v rozsahu textu:

„V souladu s Rozhodnutím Komise ze dne 14. listopadu 2012 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „provoz a řízení dopravy“ železničního systému v Evropské unii a o změně rozhodnutí 2007/756/ES (Rozhodnutí Komise 2012/757/EU) je provozním jazykem na dráhách provozovaných Správou železnic český jazyk. Na pohraničních tratích může být dohodou mezi provozovateli dráhy dohodnut i jiný provozní jazyk.“

je z důvodů absence uvedení druhého provozního jazyka (německého), jehož použití musí být umožněno ve výměnných železničních stanicích Břeclav a Šatov v rozporu s § 22 odst. 2 písm. d) a § 33 odst. 1 zákona o dráhách, článkem 10 odst. 1 Dohody mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě pohraničního přechodu železnic ze dne 22. září 1962 a s článkem 4.2.1.5. pododstavci 3 a 4 přílohy prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/773 ze dne 16. května 2019 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „provoz a řízení dopravy“ železničního systému v Evropské unii a o zrušení rozhodnutí 2012/757/EU.

II.

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře stanoví státní organizaci Správa železnic lhůtu **90 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, po jejímž uplynutí nelze předmětný text článku 6.2 obou prohlášení o dráze použít.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen Úřad), příslušný k posouzení souladu prohlášení o dráze se zákonem o dráhách podle § 34e zákona o drahách, obdržel:

dne 22. 6. 2022 podání společnosti Grampetcargo Austria GmbH,

dne 23. 6. 2022 podání společnosti LTE Logistic- und Transport- GmbH,

dne 24. 6. 2022 podání společnosti Wiener Lokalbahnen GmbH,

dne 27. 6. 2022 podnět společnosti MMV- Rail Austria Ges.m.b.H.,

dne 28. 6. 2022 podání společnosti Rail Cargo Austria AG a společnosti RTS Rail Transport Service GmbH a

dne 4. 7. 2022 podnět společnosti METRANS Railprofi Austria GmbH,

kteřá shodně napadají plánované vyloučení užívání německého jazyka jako provozního jazyka v pohraniční železniční stanici Břeclav.

Protože však zaslané podněty nespĺňovaly náležitosti podání ve smyslu správního řádu, byly společnosti vyzvány k doplnění s upozorněním, že jinak nelze s jejich úkonem spojovat právní účinky. Tento pokyn akceptovala pouze společnost Wiener Lokalbahnen GmbH, a dne 12. 7. 2022 své podání doplnila.

Současně Úřad obdržel dne 11. 7. 2022 návrh společnosti METRANS Rail s.r.o. datovaný 12. 7. 2022 (dále jen návrh, navrhovatelka), bez uvedení čísla jednacího, na zahájení řízení podle § 34e zákona o dráhách. Návrh byl doplněn dne 12. 7. 2022, písemností bez uvedení čísla jednacího.

METRANS Rail s.r.o. napadla druhý odstavce článku 6.2 (dále jen napadený odstavce) dvou prohlášení o dráze vydaných státní organizací Správa železnic (dále jen Správa železnic), a to Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních, platného pro přípravu jízdního řádu 2022 a pro jízdní řád 2022 účinného od 11. 12. 2020 ve znění změny č. 6 účinné od 6. 5. 2022, č. j. 80929/2020-SŽ-GŘ-O5 a Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních, platného pro přípravu jízdního řádu 2023 a pro jízdní řád 2023 účinného od 11. 12. 2021 ve znění změny č. 1 účinné od 6. 5. 2022, č. j. 163021/2021-SŽ-GŘ-O5 (dále jen napadená prohlášení).

Úřad dopisem č. j. UPDI-2268/22/ZA, ze dne 13. 7. 2022 vyzval navrhovatelku METRANS Rail s.r.o. k úhradě správního poplatku, který byl dne 20. 7. 2022 uhrazen.

Úřad pod č. j. UPDI-2336/22/ZA, ze dne 21. 7. 2022 oznámil zahájení řízení a dopisem č. j. UPDI-2409/22/ZA, z téhož dne vyzval Správu železnic, aby se k návrhu vyjádřila. Ta se vyjádřila dopisem zn. 51094/2022-SŽ-GŘ-O11, ze dne 25. 7. 2022 (dále jen vyjádření Správy železnic).

Úřad oznámil pod č. j. UPDI-2628/22/ZA ze dne 15. 8. 2022 ukončení dokazování a vyzval účastníky, aby se podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen správní řád) vyjádřili k podkladům pro rozhodnutí. Tohoto práva nevyužil žádný z účastníků řízení.

II. Účastníci řízení

Úřad určil jako účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu přidělce - provozovatele dráhy Správu železnic, a dále navrhovatelku METRANS Rail s.r.o.

Dalšími účastníky řízení jsou podle § 27 odst. 2 správního řádu všichni dopravci, kteří mají se Správou železnic uzavřenou smlouvu o provozování drážní dopravy. Ti jsou uvedeni na internetových stránkách Správy železnic (aktualizace k 12. 8. 2022).

Při uzavírání smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní, regionální nebo na veřejně přístupné vlečce se podle § 33 odst. 7 zákona o dráhách od obsahu prohlášení o dráze nelze

odchýlit. Změna prohlášení o dráze se tak dotýká i všech dopravců, kteří mají s provozovatelem dané dráhy uzavřenou smlouvu o provozování drážní dopravy. Proto jsou tito dopravci účastníky řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu. V případě, kdy Úřad rozhodne, že prohlášení o dráze je v rozporu se zákonem, vzniká na základě § 34e odst. 3 zákona o dráhách přidělcí povinnost prohlášení o dráze změnit. Touto změnou dojde i ke změně obsahu smluv o provozování drážní dopravy mezi dopravci a provozovatelem dráhy. Smluvní strany tak jsou dotčenými osobami. Úřad dopravcům doručuje veřejnou vyhláškou, neboť se jedná o řízení s velkým počtem účastníků podle § 144 správního řádu. S ohledem na § 69 odst. 2 správního řádu Úřad uvádí jejich seznam.

Seznam dopravců jako účastníků řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu

- ARRIVA vlaky s.r.o., Křižíkova 148/34, 18600 Praha 8, IČO 28955196
- AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 10600 Praha 10, IČO 48029483
- BF Logistics s.r.o., U Elektry 203/8, Hloubětín, 198 00 Praha 9, IČO 27406911
- BULK TRANSSHIPMENT SLOVAKIA, a.s., Železničná 1, 07643 Čierna nad Tisou, SR, IČO 36774278
- Cargo Motion s.r.o., Sokolská třída 2800/99, 702 00 Ostrava, IČO 28270304
- CER Slovakia a. s., Mýtna 15, 81107 Bratislava, SR, IČO 44616791
- CityRail, a.s., Magistrů 202/16, Michle, 140 00 Praha 4, IČO 24199010
- CZ Logistics, s.r.o., Semanínská 580, 56002 Česká Třebová, IČO 62957937
- ČD Cargo, a.s., Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7, IČO 28196678
- ČESKÁ ZÁPADNÍ DRÁHA s. r. o., Nezvěstice 175, 332 04 Nezvěstice, IČO 03944948
- České dráhy, a.s., nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 11000 Praha 1, IČO 70994226
- DB Cargo Czechia s.r.o., Hlubinská 1378/36, 70200 Ostrava, IČO 25785419
- DBV-ITL, s.r.o., Polepská 867, 28002 Kolín IV, IČO 25786768
- Die Länderbahn CZ s.r.o., U Studánky 39/1, Krásné Březno, 400 07 Ústí nad Labem, IČO 08342849
- Die Länderbahn GmbH DLB, org. složka, Oldřichovská 696, 46334 Hrádek nad Nisou, IČO 29018889
- DRAKEM, s.r.o., náměstí SNP 1140/32, 61300 Brno, IČO 27678989
- E-Railconstruct s.r.o., Novovysočanská 2746/1, 13000 Praha 3, IČO 08678600
- EDIKT a.s., Rudolfovska tř. 461/95, 37001 České Budějovice, IČO 25172328
- Elektrizace železnic Praha a.s., náměstí Hrdinů 1693/4a, 14000 Praha 4, IČO 47115921
- EP Cargo a.s., náměstí Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4, IČO 24721166
- European Train Transport and Service s.r.o., Záměstní 1155/27, Slezská Ostrava, 710 00 Ostrava, IČO 09415718
- EUROVIA CS, a.s., U Michelského lesa 1581/2, Michle, 140 00 Praha 4 IČO 45274924
- FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., Mlýnská 388/68, 60200 Brno, IČO 25317628
- Gepard Express, SE, Jezuitská 6/1, 60200 Brno, IČO 08071888
- Gerhát Train s.r.o., č.p. 126, 533 41 Černá u Bohdanče, IČO 08617503
- GJW Praha spol. s r.o., Mezitřaťová 137/46, 19800 Praha 9, IČO 41192869
- GW Cargo s.r.o., Pekárenská 255/77, 37004 České Budějovice, IČO 08942005
- GW Train Regio a.s., U Stanice 827/9, 40003 Ústí nad Labem, IČO 28664116
- Hans Wendel spol. s r.o.& Co., k.s., Sazečská 3270/2a, 10000 Praha 10, IČO 25064461
- HROCHOSTROJ a.s., K Vápence 2677, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, IČO 03012191
- Hroší stavby Morava a.s., Průmyslová 955/4, 77900 Olomouc, IČO 28597460
- HSL - Logistik, s.r.o., Počernická 272/96, 10800 Praha 10, IČO 24218367
- Chládek & Tintěra, a.s., Nerudova 1022/16, 41201 Litoměřice, IČO 62743881
- Chládek a Tintěra Havlíčkův Brod, a.s., Průmyslová 941, 58001 Havlíčkův Brod, IČO 60932171
- Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., K Vápence 2677, 53002 Pardubice, IČO 25253361
- I.G. Rail, s.r.o., Mostová 2, 811 02 Bratislava, SR, IČO 43894330
- IDS - Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a.s., Albertova 229/21, 77900 Olomouc, IČO 25869523
- IDS CARGO a.s., Albertova 229/21, 779 00 Olomouc, IČO 27820017
- INTER CARGO SPÓLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA, Ul. Ceglana 4, 40-514, Katowice, Polsko, IČO 8971772442

- JARO Česká Skalice, s.r.o., Havlíčkova 610, 55203 Česká Skalice, IČO 25934473
- Jindřichohradecké místní dráhy, a.s., Nádražní 203, 37701 Jindřichův Hradec, IČO 62509870
- KK - provoz a opravy lok. s.r.o., 75353 Býškovice 108, IČO 25834282
- KDS - Kladenská dopravní a strojní s.r.o., Albertova 229/21, 77900 Olomouc, IČO 08391211
- Kladenská dopravní a strojní s.r.o., Wolkerova 2766, 27201 Kladno-Kročehlavy, IČO 28170679
- Komplex Rail Kft., Madarász Viktor u. 47-49, 1138, Maďarsko
- KŽC Doprava, s.r.o., Meinlinova 336/1a, 19016 Praha 9, IČO 27423069
- Leo Express s.r.o., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 06661572
- Leo Express Global a.s., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 29016002
- Leo Express Tenders s.r.o., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 24848131
- Lokálka Group, spolek, Plzeňská 334, 33701 Rokycany, IČO 47695609
- LOKO TRANS s.r.o., Tetčická 887/2a, 664 47 Střelice, IČO 60731796
- LOKORAIL, a.s., Horárska 12, 821 09 Bratislava, SR, IČO 36564443
- LokoTrain s.r.o., Školní 353, 56002 Česká Třebová, IČO 28903811
- LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 1152/11, 62700 Brno, IČO 26931443
- „LOTOS KOLEJ“ SPÓLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA, Ul. Michałki 25, 80-716 Gdańsk Polsko, IČO 0000135118
- LTE Logistik a Transport Czechia s.r.o., Drážďanská 506/8, Krásné Březno, 400 07 Ústí nad Labem IČO 27208028
- LTE Logistik a Transport Slovakia s.r.o., Kopčianska 1, 85101 Bratislava, SR, IČO 35845961
- MBM rail s.r.o., Žižkova 595, 55101 Jaroměř, IČO 25277171
- METRANS, a.s., Podleská 926/5, 10400 Praha 10, IČO 40763811
- N+N - Konstrukce a dopravní stavby Litoměřice, s.r.o., Nerudova 2215, 41201 Litoměřice, IČO 44564287
- NOR a.s., Lípová 509, 54101 Trutnov, IČO 13585312
- OHLA ŽS, a.s., Tuřanka 1554/115b, 62700 Brno-Slatina, IČO 46342796
- OLOMOUCKÁ DOPRAVNÍ s.r.o., U panelárny 538/1, 77900 Olomouc, IČO 27778479
- ORLEN Unipetrol Doprava, s.r.o., Litvínov - Růžodol č.p. 4, 436 70 Litvínov, IČO 64049701
- Ostravská dopravní společnost - Cargo, a.s., U Tiskárny 616/9, 70200 Ostrava, IČO 05663041
- PDV RAILWAY a.s. Blahoslavova 937/62, 400 01 Ústí nad Labem, IČO 22792597
- PEDAŠTA dopravní stavby, s.r.o., 8. května 19/5, 41002 Lovosice, IČO 01717243
- Petrolsped Slovakia s.r.o., Mlynská ulica 6/B, 934 01 Levice, SR, IČO 46247211
- Pirell s.r.o., Husova 690, 56002 Česká Třebová, IČO 05938406
- PKP CARGO INTERNATIONAL a.s. Betonářská 580/14, Muglinov, 712 00 Ostrava, IČO 47675977
- PKP CARGO S. A., ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, Polsko, IČO 0000027702
- Prvá Slovenská železničná, akciová spoločnosť, Pri Habánskom mlyne 30, 81104 Bratislava, SR, IČO 35858664
- PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOLEJOWYCH KOLPREM SPÓLKA Z OGRANICZONA 41-308 Dąbrowa Górnicza, Al. J. Piłsudskiego 92, Polsko
- Puš s.r.o., Bezručova 1665, 54401 Dvůr Králové nad Labem, IČO 48154547
- Rabbit Rail s.r.o., Za dráhou 824, 28151 Velký Osek, IČO 08784493
- Rail Cargo Carrier – Czech Republic s.r.o. Žerotínova 1132/34, 130 00 Praha 3, IČO 01569236
- Rail system s.r.o., 78901 Lukavice 21, IČO 29381614
- Railtrans International a.s., Kukučínova 989/22, 83103 Bratislava, SR, IČO 46384740
- Railway Capital a.s., Plzeňská 157/98, 15000 Praha 5, IČO 24158071
- RegioJet a.s., náměstí Svobody 86/17, 60200 Brno, IČO 28333187
- RegioJet UK a.s., náměstí Svobody 86/17, 60200 Brno, IČO 07544014
- REKOP s.r.o., Průmyslová 1895/1, 56802 Svitavy, IČO 27499499
- Retrack Czech s. r. o., Matyášova 2215, 560 02 Česká Třebová, IČO 06229026
- Retrack Slovakia s. r. o., Seberíniho 1, 82103 Bratislava, SR, IČO 45866040
- RETROLOK s.r.o., Nádražní 279/1, 15000 Praha 5, IČO 24830275

- ReViRail CZ s.r.o., Sokolovská 87/95, 186 00 Praha 8, IČO 08979847
- RM LINES, a.s., Jednoty 1931/, 35601 Sokolov, IČO 27274489
- RTS Rail Transport Service GmbH, Puchstraße 184/b, 8055 Graz, Rakousko, IČO 252571D
- RUTR, spol. s r.o., Chodovská 1106/7, 14100 Praha 4, IČO 49244515
- S-Rail CZ s.r.o. Vrbenská 199/25, České Budějovice 4, 370 01 České Budějovice, IČO 04563433
- SART-stavby a rekonstrukce a.s., Uničovská 2944/1b, 78701 Šumperk, IČO 25898671
- SD - Kolejová doprava, a.s., Tušimice 7, 43201 Kadaň, IČO 25438107
- SEŽEV-REKO, a.s., Jarní 1116/50, 61400 Brno, IČO 46904859
- Skanska a.s., Křižíkova 682/34a, 18600 Praha 8, IČO 26271303
- Slezské zemské dráhy, o.p.s., č.p. 298, 793 82 Třemešná IČO 26819856
- SLEZSKOMORAVSKÁ DRÁHA a.s., Poděbradova 3360/113, 70200 Ostrava, IČO 47676965
- SOFISTIK SERVIS s.r.o., Bratří Sedláčků 238/35, 72100 Ostrava, IČO 28598466
- Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Staré náměstí 69, 35601 Sokolov, IČO 26348349
- STRABAG Rail a.s., Železničářská 1385/29, 40003 Ústí nad Labem, IČO 25429949
- SUAZ Transportation Service s.r.o., Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov, IČO 09782737
- S u b t e r r a a.s., Koželužská 2246/5, 18000 Praha 8, IČO 45309612
- Swietelsky Rail CZ s.r.o., Pražská tř. 495/58, 37004 České Budějovice, IČO 28332202
- Tessta s.r.o., Lišovská 86, 37372 Zvíkov, IČO 28293886
- TOMI - REMONT a.s., Přemyslovka 2514/4, 79601 Prostějov, IČO 25508571
- TORAMOS, s.r.o., Tovární 1001/129, 73701 Český Těšín, IČO 61944327
- Trans Rapid s.r.o., Počernická 272/96, Malešice, 108 00 Praha 10, IČO 03904547
- TRAMO RAIL, a.s., Železniční 547/4a, 77900 Olomouc, IČO 25369610
- Traťová strojní společnost, a.s., Musílkova 257/48, Košiče, 150 00 Praha 5 IČO 04946685
- TSS Cargo a.s., Musílkova 257/48, Košiče, 150 00 Praha 5 IČO 29393736
- TSS GRADE, a.s. pobočka Česká republika, Pražákova 1008/69, 63900 Brno, IČO 02765055
- Valenta Rail s.r.o., Radlická 2343/48, 15000 Praha 5, IČO 08072795
- VIAMONT Servis a. s., Mařákova 3079/2, 40001 Ústí nad Labem, IČO 25021851
- VÍTKOVICKÁ DOPRAVA a.s., 1. máje 3302/102a, 70300 Ostrava, IČO 25909339
- Východočeská dráha s.r.o., Hýblova 546, 56002 Česká Třebová, IČO 07342136
- Výzkumný Ústav Železniční, a.s., Novodvorská 1698/138b, 14200 Praha 4, IČO 27257258
- Wiener Lokalbahnen Cargo GmbH, Purkytgasse 1B, 1230 Wien, Rakousko
- WTT s.r.o., Brloh 56, 39701 Drhovele, IČO 02732858
- WYNX Pool s.r.o., Olivova 2096/4, 110 00 Praha 1, IČO 07995911
- ZABABA, s.r.o., Noutonická 512/39, 15200 Praha 5, IČO 27148548
- Železnice Peštál s.r.o., Družstevní 1229/51, 67401 Třebíč, IČO 07711115
- Železničné stavby, a.s. Košice, Južná trieda 66, 04001 Košice, SR, IČO 31714421

Ostatní účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu

Dalšími účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu jsou i žadatelé o přidělení kapacity dráhy, kteří jsou oprávněni podat návrh na zahájení řízení podle § 34e odst. 1 zákona o dráhách. Žadatelé jsou podle čl. 3 odst. 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen směrnice 2012/34/EU) definováni jako „*železniční podnik nebo mezinárodní seskupení železničních podniků nebo jiné osoby nebo právní subjekty, jako například příslušné orgány ve smyslu nařízení (ES) č. 1370/2007 a zasílatelé, dopravci a provozovatelé kombinované dopravy se zájmem v oblasti veřejné služby nebo obchodním zájmem na získání kapacity infrastruktury*“. Ti nejsou Úřadu známi. Úřad osobám, které nejsou známy, doručuje veřejnou vyhláškou v souladu s § 25 odst. 1 správního řádu. V souladu s § 32 odst. 3 správního řádu těmto účastníkům Úřad neustanovuje opatrovníka.

III. Posouzení souladu prohlášení o dráze Úřadem

Obsah návrhu

Svůj návrh METRANS Rail s.r.o. odůvodnila tím, že Správa železnic v napadeném odstavci zveřejnila provozní jazyk, což jí ukládá čl. 4.2.1.5. přílohy prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/773 ze dne 16. května 2019 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „provoz a řízení dopravy“ železničního systému v Evropské unii a o zrušení rozhodnutí 2012/757/EU (dále jen TSI provoz). Tato úprava spočívající ve zveřejnění provozního jazyka je v rozporu úpravou obsaženou v Dohodě mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě pohraničního přechodu železnic ze dne 22. září 1962, publikovanou pod č. 85/1964 Sb. (dále jen Dohoda), upravující používání jazyka sousední železniční správy, neboť Správa železnic uvedla v obou napadených prohlášeních o dráze pouze jeden provozní jazyk, a to jazyk český, ačkoliv podle Dohody měla uvést i jazyk německý. Podle navrhovatelky je druhý odstavec článku 6.2 diskriminační, protože omezuje práva dopravců na používání i jiného jazyka, konkrétně německého jazyka, v přechodové stanici Břeclav. Úprava zavedená Správou železnic a vlastní postup podle ní, tj. používání pouze českého jazyka v Břeclavi, ztěžuje přístup k železniční infrastruktuře. Podle názoru METRANS Rail s.r.o. jde o protiprávní podmínku přístupu na železnici. Jiná dohoda mezi provozovateli dráhy podle napadeného odstavce uzavřena není.

Posouzení souladu Úřadem

Soulad s Dohodou

Dohoda patří mezi smlouvy podle článku 351 pododstavec Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen SFEU), podle něhož práva a povinnosti vyplývající ze smluv, uzavřených přede dnem přistoupení České republiky, mezi dvěma členskými státy nejsou Smlouvami dotčeny. Smlouvami je podle článku 1 SFEU míněna SFEU a Smlouva o Evropské unii, na nichž je Unie založena. Článek 351 pododstavec druhý a třetí pak upravují slučitelnost smluv se Smlouvami a jejich aplikaci:

„Pokud jsou uvedené smlouvy neslučitelné se Smlouvami, použije příslušný členský stát či členské státy všech vhodných prostředků k odstranění zjištěných neslučitelností. V případě potřeby si členské státy poskytnou vzájemnou pomoc k dosažení tohoto cíle a zaujmou případně společný postoj.“

Při používání smluv uvedených v prvním pododstavci členské státy přihlížejí k tomu, že výhody poskytované ve Smlouvách každým z členských států jsou nedílnou součástí založení Unie, a jsou proto neoddělitelně spojeny s vytvořením společných orgánů, se svěřením pravomocí těmto orgánům a s poskytováním stejných výhod všemi ostatními členskými státy.“

Dohoda byla uzavřena 22. září 1962, pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 1. ledna 1993. Publikována byla pod č. 85/1964 Sb., ve znění vyhlášky č. 3/1968 Sb., a pod č. 57/2008 Sb.m.s. Ve sdělení č. 57/2008 Sb.m.s. je potvrzeno, že bilaterální smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou jsou aplikovány pouze v rozsahu slučitelném se schengenským acquis ve smyslu ve smyslu článku 3 odst. 2 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie. Oznámení o zahájení plné aplikace schengenského acquis bylo vyhlášeno pod č. 42/2008 Sb. m. s. Akt o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a

o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie, přijatý dne 16. dubna 2003 v Athénách, byl vyhlášený pod č. 44/2004 Sb. m. s.

Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě pohraničního přechodu železnic (Praha, 22. září 1962), ve znění její změny z roku 1967 byla v důsledku zahájení plné aplikace schengenského acquis dotčena v těchto ustanoveních: čl. 2 písm. g), čl. 8, čl. 18 odst. 7 a 8, čl. 18 odst. 9 ve vztahu k železničním zaměstnancům, kteří jsou držitelé průkazů pro překračování státních hranic ve smyslu této Dohody, průkazy pro překračování státních hranic vydávané a používané na základě čl. 18 Dohody je třeba chápat jako oprávnění k výkonu specifických činností v souladu s Dohodou.

S ohledem na výše uvedené je Dohoda součástí právního řádu České republiky. Dále je tedy nezbytné se zabývat jejím obsahem, zejména tedy úpravou provozního jazyku.

V článku 1 věty druhé Dohody se Česko a Rakousko zavázaly provést všechna opatření, aby přechod byl upraven účelně a jednoduše.

V článku 2 písm. c) a e) Dohody jsou definovány pojmy. *"Pohraniční přípojová trať"* je trať mezi státními hranicemi a výměnnou stanicí; *„Sousední správa"* je železniční správa sousedního státu.

Podle čl. 3 odst. 1 odst. 2 Dohody jsou definovány pro následující pohraniční přechody týkající se České republiky a následující výměnné stanice:

Pohraniční přechod:

- a) Horní Dvořiště – Summerau
- b) České Velenice – Gmünd
- c) Šatov – Retz
- d) Břeclav – Hohenau

Výměnná stanice:

- Summerau
- Gmünd
- Šatov**
- Břeclav**

Článek 10 odst. 1 Dohody upravuje používání jazyka tak, že ve výměnných stanicích a na pohraničních přípojových tratích se používá ve styku se železničními zaměstnanci sousední správy úředního jazyka této správy. Zejména veškerá telefonická, písemná a ústní sdělení, která se vztahují k vlakové dopravě, se provádějí v jazyce sousední správy. Zaměstnanci, kteří přicházejí v úvahu, musí ovládat tento služební jazyk v rozsahu nutném pro výkon služby.

Na základě této dohody je Správa železnic povinna v rozsahu zeměpisných hranic zahrnujících výměnné stanice Břeclav a Šatov a pohraničních přípojové tratě Břeclav – Břeclav státní hranice a Šatov – Šatov státní hranice zajistit, aby zaměstnanci, kteří přicházejí v úvahu, ovládali služební jazyk sousedního provozovatele dráhy ÖBB-Infrastruktur AG, tedy němčinu, v rozsahu nutném pro výkon služby. Splnění takovéto povinnosti je pak podle čl. 4.2.1.5. TSI provoz povinen zveřejnit v prohlášení o dráze jako druhý provozní jazyk němčina. Nesplnění této povinnosti je navíc diskriminační, protože znemožňuje dopravcům, kteří nedisponují personálem se znalostí Českého jazyka, užití dráhy v uvedených stanicích a na pohraničních přípojových tratích. Pokud je napadený odstavec diskriminační, je i v rozporu s § 33 odst. 1 zákona o dráhách. Úřad dospěl k závěru, že námítky navrhovatelky byly důvodné a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku č. I.

Soulad s TSI provoz

Podle článku 4.2.1.5. pododstavce 3 a 4 přílohy TSI provoz je v souladu se směrnicí 2012/34/EU provozovatel infrastruktury odpovědný za zveřejnění „provozního“ jazyka („provozních jazyků“), který (které) používají jeho zaměstnanci v každodenním provozu. **Avšak tam, kde místní praxe vyžaduje možnost používání i druhého jazyka, musí provozovatel infrastruktury určit zeměpisné hranice jeho používání.**

Z Dohody a zejména ze skutečnosti, že i po 60 letech je tato mezinárodní smlouva platná a účinná (v rozsahu odpovídajícím schengenskému *acquis*), na čemž se oba státy dohodly, je zřejmé, že nepozbyla aktuálnosti a významu. Příloha TSI provoz stanoví provozovatelům drah povinnost zveřejnit provozní jazyk/provozní jazyky. Současně jim ukládá povinnost, aby tam, **kde místní praxe vyžaduje možnost používání i druhého jazyka, určili zeměpisné hranice jeho používání.**

V tomto případě se praxe vyvinula již před 60 lety a byla aprobována dvěma státy, dnešními členskými státy Evropské unie. Správa železnic byla povinna i podle článku 4.2.1.5. pododstavce 3 a 4 přílohy TSI provoz druhý provozní jazyk ve výše zmíněných stanicích a na pohraničních přípojových tratích zveřejnit. Správa železnic zveřejnila sice jako provozní jazyk český jazyk, nezohlednila ovšem obsah mezinárodního práva.

Dále Úřad upozorňuje, že větu: *Na pohraničních tratích může být dohodou mezi provozovateli dráhy dohodnut i jiný provozní jazyk* je možno chápat pouze jako informaci, že do budoucna může druhý provozní jazyk být sjednán, a nikoliv že vedle provozního jazyka uvedeného v prohlášení o dráze může být používán i jazyk zde neuvedený (to se nevztahuje vzhledem k podobnosti na slovenštinu). Podle článku 4.2.1.5. pododstavce 3 přílohy TSI provoz je provozním jazykem užívaným v každodenním provozu pouze jazyk uvedený v prohlášení o dráze.

Příloha TSI provoz je součástí nařízení, takže je přímo aplikovatelná ve všech členských státech. Podle článku 1 toto nařízení stanoví v příloze technickou specifikaci pro interoperabilitu (TSI) subsystému „provoz a řízení dopravy“ železničního systému Unie. Pojem technická specifikace pak zavádí i § 2 bod 14 zákona o dráhách. Podle § 22 odst. 2 písm. d) zákona o dráhách je provozovatel dráhy celostátní nebo dráhy regionální dále povinen zajistit, aby jím zavedený systém bezpečnosti provozovatele dráhy umožňoval provozování dráhy a drážní dopravy v souladu s technickými specifikacemi pro interoperabilitu, provozování dráhy jinými právními předpisy a osvědčeními dopravce. Nedodržení tohoto ustanovení je i přestupkem podle § 51 odst. 7 písm. i) zákona o dráhách. Z tohoto důvodu je napadený text prohlášení v rozporu i s § 22 odst. 2 písm. d) zákona o dráhách. I z tohoto důvodu Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku č. I.

IV. Námitky Správy železnic a jejich vypořádání

Neobdržení kompletního návrhu – bod 1 vyjádření

Námitka Správy železnic

Správa železnic neobdržela kompletní návrh na zahájení řízení podle § 34e zákona o dráhách, v doplnění návrhu se hovoří o návrhu ze dne 11. 7. 2022. Ten je ovšem datován 12. 7. 2022.

Stanovisko Úřadu

Správa železnic obdržela kompletní písemnosti. Návrh i jeho doplnění jsou skutečně datovány 12. 7. 2022. Návrh byl ovšem Úřadu doručen 11. 7. 2022. V tomto případě jde o zjevnou chybu v psaní.

Možnost posuzovat prohlášení o dráze pouze se zákonem o dráhách – bod 2 vyjádření

Námitka Správy železnic

Navrhovatelka však tvrdí, že došlo k porušení mezinárodní smlouvy, tj. Dohody. Podle § 34e zákona o dráhách Úřad je oprávněn posuzovat soulad prohlášení dráze pouze se zákonem o dráhách, a nikoliv s mezinárodní smlouvou.

Stanovisko Úřadu

Úřad posoudil napadené prohlášení a shledal kromě rozporu se zákonem o dráhách ve spojení s Dohodou i s TSI provoz. Námitka Správy železnic není důvodná.

Návrh nesplňuje požadavky zákona o dráhách – bod 3 vyjádření

Námítka Správy železnic

Správa železnic se domnívá, že návrh nesplňuje požadavky podle § 34e odst. 2 zákona o dráhách. Neuvádí totiž ustanovení zákona o dráhách ani mezinárodní smlouvy, se kterými je napadený text v rozporu.

Stanovisko Úřadu

Návrh je dostatečný. METRANS Rail s.r.o. přesně popsala, v čem spatřuje rozpor s mezinárodní smlouvou. Dále uvedla, že druhý odstavec článku 6.2 je pro dopravce diskriminační, přičemž podle § 33 odst. 1 zákona o dráhách pravidla přístupu musí být nediskriminační. Ustanovení § 34e zákona o dráhách je nutno vykládat eurokonformně s ohledem na článek 56 odst. 1 směrnice 2012/34/EU. Námítka Správy železnic není důvodná.

Správa železnic uzavřela dohodu s rakouskou provozovatelkou dráhy – bod 4 vyjádření

Námítka Správy železnic

Správa železnic uzavřela s výslovným odkazem na Dohodu dne 3. listopadu 2011 smlouvu s ÖBB-Infrastruktur AG, podle níž jsou jazyky při řízení provozu na pohraničních tratích dohodnuty v DU, přičemž iniciálová zkratka DU znamená dodatkové ujednání. Podle nich se na dráze provozované Správou železnic používá v zásadě český jazyk a na dráze provozované rakouskou provozovatelkou dráhy pak v zásadě jazyk německý. To platí i pro Břeclav a odpovídá to i článku 6.2 Prohlášení. Tvrzení společnosti METRANS Rail s.r.o. se nezakládá na pravdě.

Stanovisko Úřadu

Úřad nemá důvod pochybovat o tom, že Správa železnic uzavřela výše uvedenou smlouvu a dodatková ujednání. Pokud se podle smlouvy provozovatelů drah používá na každé straně pouze příslušný provozní jazyk (na dráhách Správy železnic český jazyk), je takováto smlouva v rozporu s Dohodou, která je pro je pro obě strany právně závazná.

METRANS Rail s.r.o. v návrhu uvádí, že dohoda mezi provozovateli dráhy podle článku 6.2 sjednána není, přičemž článek 6.2 připouští touto dohodou zavést i jiný provozní jazyk. Úřad vzal v úvahu, že není uzavřena taková dohoda, která by zaváděla jiný jazyk, což Správa železnic potvrdila. Námítka Správy železnic není důvodná.

Dopravci nemají právo na volbu jazyka - bod 5 – 6 vyjádření

Námítka Správy železnic

Článek 10 odst. 1 Dohody neobsahuje právo volby jazyka a toto ustanovení se nevztahuje na subjekty, které nejsou železniční správou, ani neupravuje jazykový režim řízení provozu. Podle Správy železnic se pojem železniční správa vztahuje pouze na subjekty zajišťující provozování a provozuschopnost dráhy, a nikoliv na dopravce. Dohoda neupravuje jazykový režim řízení provozu, ale vzájemnou komunikaci provozovatelů drah při řízení provozu. Konflikt Dohody a TSI provoz nenastal. Pokud by zde došlo k rozporu, mělo by unijní právo aplikační přednost podle čl. 351 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Stanovisko Úřadu

Úřad především poukazuje na skutečnost, že Dohoda se týká pouze úpravy pohraničního přechodu železnic, přičemž ve výměnných stanicích se provozuje i doprava, která s přechodem do Rakouska nesouvisí. Z tohoto důvodu nemůže Dohoda použití českého jazyka zakazovat. Volbu jazyka v tomto případě nařizuje článek čl. 4.2.1.5. přílohy TSI provoz, který hovoří o použití druhého jazyka.

Dále je třeba zdůraznit, že Dohoda byla uzavřena v době unitární železnice, za zcela odlišných společenských poměrů, kdy provozovatel dráhy současně provozoval i drážní dopravu. Dnes je tedy třeba Dohodu vyložit s ohledem na aktuální fungování železnice. Pokud se Dohoda v roce 1962 vztahovala na železniční správu zahrnující jak provozování dráhy, tak dopravy, není důvod, aby tomu dnes bylo jinak, když došlo k rozdělení těchto rolí a na železniční trh vstoupily podnikatelské subjekty. Navíc z textu *ve výměnných stanicích a na pohraničních přípojových tratích se používá ve styku se železničními zaměstnanci sousední správy úředního jazyka této správy*, vyplývá, že jde o komunikaci zejména s lokomotivními a vlakovými četami (zaměstnanci dnešního dopravce), které vlak do výměnné stanice přes státní hranici doprovázely. Zaměstnanci ve výměnné stanici musí ovládat služební jazyk sousedního státu, v rozsahu nutném pro výkon služby. Cílem podepsání smlouvy a zřízení výměnných stanic bylo zajistit, aby přechod byl upraven účelně a jednoduše. Pokud by ve výměnných stanicích museli zaměstnanci spadající dnes pod dopravce znát jazyk sousedního státu, podmínka účelnosti a jednoduchosti přechodu by splněna nebyla. Z obsahu Dohody, například z toho, že zejména veškerá telefonická, písemná a ústní sdělení, která se vztahují k vlakové dopravě, se provádějí v jazyce sousední správy a zaměstnanci, kteří přicházejí v úvahu, musí ovládat tento služební jazyk v rozsahu nutném pro výkon služby, je zřejmé, že jde o provozní jazyk ve stejném významu, v jakém ho definuje příloha TSI provoz. Úřad souhlasí se Správou železnic, že Dohoda je tedy slučitelná s TSI provoz a navíc jej doplňuje, neboť zohledňuje praxi založenou mezi dvěma členskými státy před vznikem Evropské unie. Námitka Správy železnic není důvodná.

V. Závěr

Návrh METRANS Rail s.r.o.

METRANS Rail s.r.o. požaduje, aby byl druhý odstavec článku 6.2. Pravidla provozu byl uveden do souladu s Dohodou i TSI provoz.

Vyjádření Správy železnic

Podle Správy železnic návrh není důvodný, jelikož článek 6.2 obou napadených prohlášení o dráze je v souladu s TSI Provoz, není v rozporu ani se zákonem o dráhách, ani s Dohodou.

Stanovisko Úřadu

Úřad prověřil předložený návrh v celém jeho rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že druhý odstavec článku 6.2 obou napadených prohlášení je v rozporu s § 22 odst. 2 písm. d) a § 33 odst. 1 zákona o dráhách a článkem 10 odst. 1 Dohody a článkem 4.2.1.5. pododstavcem 3 a 4 přílohy TSI provoz. Proto Úřad shledal rozpor předmětného textu se zákonem o dráhách a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I.

Zdůvodnění lhůt stanovených Úřadem

Úřad se též zabýval stanovením lhůty, po jejímž uplynutí nelze druhý odstavec článku 6.2 obou napadených prohlášení použít. Pro uvedení jeho textu do souladu se zákonem o dráhách je nutno zajistit odbornou způsobilost osob zajišťujících provozování dráhy, aby bylo možné druhý provozní jazyk zveřejnit. Na druhou stranu je třeba přihlídnout i k tomu, že tuto povinnost měl provozovatel dráhy již od účinnosti Dohody, a že je stejně nutno zajistit komunikaci s provozovatelem dráhy sousedního státu. Proto Úřad stanovil lhůtu 90 dnů jako přiměřenou na předmět, rozsah i obsah těchto změn. Stanovení lhůty ovšem nezbavuje Správu železnic povinnosti dodržet Dohodu a používat v jejím rozsahu jako provozní jazyk německý jazyk.

Úřad dále uvádí, že podle § 34e odst. 3 zákona o dráhách po uplynutí stanovené lhůty již nelze druhý odstavec článku 6.2 obou napadených prohlášení v uvedeném rozsahu použít.

Poučení

Proti rozhodnutí lze podat rozklad ve lhůtě 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. Rozklad se podává u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1 a rozhoduje o něm jeho předseda.

Mgr. Andrea Zemanská
vedoucí oddělení přístupu ke dráze
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedeným v § 27 odst. 2 správního řádu.

Vyvěšeno dne: 6. 9. 2022

Sejmuto dne:

Na úřední desce Úřadu vyvěšeno od 6. 9. 2022 do 21. 9. 2022

Rozdělovník

Účastníci řízení, jimž je ve správním řízení doručováno jednotlivě:

- Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1
- METRANS Rail, s.r.o., Podleská 926, 10400 Praha 10, IČO 26361485

Ostatním účastníkům řízení (všem žadatelům ve smyslu čl. 3 odst. 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru) je doručováno veřejnou vyhláškou v souladu s § 25 a § 144 správního řádu.

Dotčený orgán:

Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2